

BRN 11-11

Brabantse norm voor Carnivalsmanagement

Brabantse norm

Versie 11.22

Februari 2020

BRN

Brabants Normalisatie-instituut

Normalisatie: Brabant op één feestlijn

Normcommissie 11-11 "Viering Hoogtijdagen"

Apart from exceptions provided by the law, nothing from this publication may be duplicated and/or published by means of photocopy, microfilm, storage in computer files or otherwise, which also applies to full or partial processing, without the written consent of the Brabants Standardization Institute.

The Brabants Standardization Institute shall, with the exclusion of any other beneficiary, collect payments owed by third parties for duplication and/or act in and out of law, where this authority is not transferred or falls by right to the Reproduction Rights Foundation.

Although the utmost care has been taken with this publication, errors and omissions cannot be entirely excluded. The Brabants Standardization Institute and/or the members of the committees therefore accept no liability, not even for direct or indirect damage, occurring due to or in relation with the application of publications issued by the Brabants Standardization Institute.

Auteursrecht voorbehouden. Behoudens uitzondering door de wet gesteld mag zonder schriftelijke toestemming van het Brabants Normalisatie-instituut niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm, opslag in computerbestanden of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op gehele of gedeeltelijke bewerking.

Het Brabants Normalisatie-instituut is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor verveelvoudiging te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden, voor zover deze bevoegdheid niet is overgedragen c.q. rechtens toekomt aan de Stichting Reprorecht.

Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. Het Brabants Normalisatie-instituut en/of de leden van de commissies aanvaarden derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade, ontstaan door of verband houdend met toepassing van door het Brabants Normalisatie-instituut gepubliceerde uitgaven.

©2020 Brabants Normalisatie-instituut
De Run 4312-F, 5503 LN Veldhoven
Telefoon (040) 2319023, Email info@conformiso.nl

Inhoud	
1 Onderwerp en toepassingsgebied	4
2 Normatieve verwijzingen	4
3 Termen en definities	4
4 Officiële lezing van Het Feest	8
5 Richtlijnen Prins Carnaval	11
5.1 Keuze van de Prins	11
5.2 Bekendmaking van de Prins	11
5.3 Activiteiten van de Prins	12
6 Plaats en tijdstip van het Carnavalsfeest	13
7 Activiteiten tijdens carnaval	14
7.1 Schoolcarnaval	14
7.2 Lerarenbal	14
7.3 Protocollaire opening	14
7.4 Optocht	14
7.5 Carnavalsmis	14
7.6 Carnavalsbal	14
7.7 Kindercarnaval / Tienercarnaval	14
7.8 Dweilmiddag	15
7.9 Kapellenfestival	15
7.10 Pronkzitting / Kletsavond	15
7.11 Protocollaire sluiting	15
8 Kledingvoorschriften	16
8.1 Kledingvoorschriften Prins Carnaval	16
8.2 Kledingvoorschriften Geüniformeerden	17
8.3 Kledingvoorschriften Carnavalsvierders	18
9 Bepalingsmethoden authenticiteit Prins Carnaval	19
9.1 Waarborgen	19
9.2 Voorschriften bij de confrontatie met niet-authentieke personen	19
10 Richtlijnen voor door individuen	20
11 Kwaliteitsborging en Classificatie Prins Carnaval	21
11.1 Kwaliteitsborging	21
11.2 Classificatie	21

Voorwoord

Vanuit het Ministerie van Gezelligheid (MvG) en het Ministerie van Traditie en Folklore (MvTF) is in 2011 de wens geuit om een reeds eeuwen bestaande gebeurtenis rondom 'Carnaval' te normaliseren. Hoewel in de loop der jaren reeds veel is vastgelegd in literatuur bestond er vanuit bovengenoemde Ministeries behoefte om tot een norm te komen betreffend de viering van het carnavalsfeest.

In november 2018 verscheen de eerste versie van BRN 11-11. In oktober 2019 werd de norm als normontwerp gepubliceerd en in februari 2020, na een uitgebreide commentaarperiode van 111 dagen, verscheen de definitieve versie.

Zowel BRN als het Ministerie van Feest (MvF) – een samenvoeging van het MvG en het MvTF – hechten grote waarde aan het goede en ordelijke verloop van Carnaval. Bovendien is gebleken dat BRN 11-11 zeer leeft onder de Zuid-Nederlandse bevolking. Daarom is besloten om in afwijking van de gebruikelijke commentaarperiode van meerdere jaren, al in 2020 de definitieve versie van BRN 11-11 uit te brengen waarin de tussentijds binnengekomen reacties zijn verwerkt.

Samenstelling van de normcommissie

Bij uitzondering is in deze definitieve versie de samenstelling van de normcommissie opgenomen. Hiertoe is besloten teneinde kenbaar te maken dat deze normcommissie een afspiegeling is van die organisaties en belanghebbenden die, in de breedste zin, zijn betrokken bij het onderhavige thema, en de norm daarmee een zeer breed draagvlak heeft.

Deze versie is opgesteld door Normcommissie 11-11 'Viering Hoogtijdagen'

Lid en/of bijgedragen sinds 2011

Ministerie van Gezelligheid (MvG)

Ministerie van Traditie en Folklore (MvTF)

Confetti & Co BV, producent duurzame feestversiering

Federatie Fabrikanten Feestelijke Kleding (FFFK)

Brabants Brouwerij Genootschap (BBG)

Zuid-Nederlandse Vereniging voor Veren en Pluimen

Vereniging voor het Betere Carnavalslied

Samenwerkende Leveranciers Topkwaliteit Carnavalsgoederen

Vereniging Brabantse Wagenbouwers (VBW)

Bronnen

1) Carnaval ontmaskerd?	-	Drs. Theo Fransen
2) Lampegats Carnaval, een cultuurhistorisch overzicht	-	Willem van der Sommen
3) Vastenavond / Carnaval, feesten van de omgekeerde wereld	-	Noord-Brabants Museum
4) Hét carnavalsboek – Van lentefeest tot festival	-	Drs. Theo Fransen en Sander Mattheijssen

Leidraad voor de viering van het Carnavalsfeest

1 Onderwerp en toepassingsgebied

Het toepassingsgebied van deze norm betreft de viering van het Carnavalsfeest in de zuidelijke provincies van het Koninkrijk der Nederlanden.

2 Normatieve verwijzingen

Deze norm is de enige norm die eisen geeft aangaande de viering van het Carnavalsfeest. De documenten waarnaar hieronder wordt verwezen zijn in afwijking van de verwijzingen in andere normen alleen integraal beschikbaar voor de desbetreffende ambtenaren. BRN hecht er echter aan te laten zien dat die documenten in het kader van deze norm van groot belang zijn, en strikt worden nageleefd door de desbetreffende organisaties.

De volgende documenten waarnaar is verwezen zijn onmisbaar voor de toepassing van dit document. Bij gedateerde verwijzingen is alleen de aangehaalde versie van toepassing. Bij ongedateerde verwijzingen is de laatste versie van het document (met inbegrip van wijzigings- en correctiebladen) van toepassing.

Draaiboek Carnavalsfeesten

Algemeen beheer & Evenementenorganisatie Carnaval

3 Termen en definities

Voor de toepassing van deze norm gelden de volgende termen en definities.

OPMERKING In deze norm is voor het gemak van de gebruiker afgeweken van de eis om de termen alfabetisch te rangschikken

3.1

Carnaval

Van oorsprong een meerdaags feest dat door katholieken wordt gevierd aan de vooravond van de vastenperiode.

OPMERKING Vastenavond/Vastelaovend is een veel gebruikte alternatieve aanduiding voor Carnaval, met name gebezigd in Limburg

3.2

Elfde van de elfde

Op 11 november (de elfde van de elfde), om precies 11:11 uur, begint het carnavalsseizoen. De reden dat specifiek is gekozen voor deze datum en dit tijdstip is dat het getal 11 van oudsher als het getal van dwazen en gekken wordt beschouwd. 11 november is bovendien exact 40 dagen voor 21 december, de kortste dag. Het is daarmee het begin van de donkere periode voor Kerstmis.

3.3

Prins Carnaval

De man die voorafgaand aan en tijdens carnaval 'regeert' over de plaats (of carnavalsvereniging) waar hij prins van is. Meestal is het iemand die in het verleden al actief in het plaatselijke carnavalsleven is geweest.

3.4

Adjudant

vrijwilliger die Prins Carnaval helpt, met name bij het aanreiken van onderscheidingen. Vaak ook verantwoordelijk voor het vasthouden van de scepter wanneer de Prins zijn handen vrij moet hebben voor andere plichtplegingen

OPMERKING 1 In sommige carnavalsplaatsen wordt de Prins bijgestaan door meerdere adjudanten

OPMERKING 2 de vrouwelijke versie van adjudant wordt ook wel 'hofdame' of 'page' genoemd

3.5

Raad van Elf

een gezelschap van elf personen (veelal mannen, maar steeds vaker ook deels vrouwen) dat tijdens carnaval de activiteiten organiseert en begeleidt. Zij zijn formeel gekleed met een smoking en steek, eventueel een cape.

OPMERKING: In sommige carnavalssteden kent men ook een Prinsengarde. De Prinsengarde waakt over het welzijn van de Prins. Zij verrichten hand- en spandiensten voor de Raad van Elf en zorgen ervoor dat de Dansmariekes veilig thuiskomen.

3.6

Jeugdprins

Heerser over de jeugdige carnavalsvierders, doorgaans bijgestaan door jeugd-adjudant, jeugd-Raad en omringd door een eigen jeugdhofkapel en kleine dansmariekes.

3.7

Karakters/gevolg/geüniformeerden

Verschillende 'types' die zich in het directe gezelschap van de Prins bevinden. Samenstelling kan verschillen per gemeente/vereniging. Veel voorkomende figuren in het gezelschap zijn een zgn. ceremoniemeester, grootvorst, veldwachter (Jan d'n Bok), Urste Burger, een Burgemister en een nar. Ook wel gezien als 'Karakter': Hoftapper, Hofbrouwer, Hofnaaister, Hofarts, Hoffotograaf, Spreekstalmeester, Vurloper

3.7.1 Ceremoniemeester

De (opper)ceremoniemeester geeft leiding aan de Geüniformeerden en is tevens tijdbewaker. Hij draagt een scepter en gebruikt regelmatig een fluit om iedereen in het gelid te krijgen.

3.7.2 Grootvorst

De grootvorst treedt tijdens alle carnavalsbijeenkomsten en -festiviteiten regelend en adviserend op en is woordvoerder voor de Hoogheid.

OPMERKING: niet te verwarren met opperkletsmajoor, de winnaar van het prestigieuze Keiebijters Kletstoernooi

3.8

Hofkapel

Muziekgezelschap dat de Prins muzikaal begeleidt tijdens het Carnavalsfeest. Speelt herkenbare muziek waarop gehost kan worden en die polonaises mogelijk maakt. De Hofkapel staat onder leiding van de Hofkapelmeester.

3.9

Dansmariekes/dansgarde

Groep danseressen (hoewel bij uitzondering ook jongens mee dansen), uitgedost in traditionele kledij (bij voorkeur met pruik en kanten petticoat) die de traditionele dans ten uitvoer brengt onder toezicht van de Prins.

OPMERKING Indien één van de dansmariekes geblesseerd is, gaat zij (voorzien van onvermijdelijke knieband) te allen tijde mee met de groep en moedigt de groep enthousiast klappend aan

3.10

Steek

Traditioneel hoofddekseel van de Prins, zijn adjudant, ceremoniemeester en Raad van Elf. Doorgaans uitgevoerd in rijke glimmende stoffen en voorzien van diverse veren en pluimen.

3.11

Cape

Traditioneel gedragen over de smoking (of rokkostuum) door de Prins, zijn adjudant, ceremoniemeester en Raad van Elf

OPMERKING Niet te verwarren met de capes die gedragen worden door diverse Superhelden

3.12

Carnavalsdas

Warme gebreide das/sjaal in de kleuren van de carnavalsvereniging

3.13

Scepter

Een staf, meestal voorzien van een dikker uiteinde of verenigingsgebonden versiering aan de bovenkant, die geldt als machtssymbool van de Prins.

OPMERKING De scepter dient altijd in het bezit van de Prins of zijn Adjudant te blijven. Indien de scepter in handen komt van derden, is de Prins genoodzaakt deze 'terug te kopen', veelal in ruil voor bier

3.14

Onderscheiding/medaille

Kunststof of metalen plaatje (afmeting en vorm is variabel) aan een touwtje of ketting die kan worden omgehangen. Op het plaatje staat tekst en/of een afbeelding die verwijst naar de Prins (of de vereniging), het motto en het jaartal van het Carnavalsfeest.

3.15

Residentie

Officiële lokaliteit waar de Carnavalsvereniging zetelt en haar feesten houdt, vaak aangeduid als 'Hoftempel'. Meestal een café met zaal in het centrum van de stad/het dorp. Deze lokaliteit is uitbundig versierd met ballonnen in de kleuren van de vereniging/stad, serpentines en andere kleurrijke decoratie.

OPMERKING 1 Door het wegvallen van veel cafés en zalen in de centra van gemeenten worden tegenwoordig ook vaak feesttenten opgebouwd voor de viering van het carnavalsfeest.

OPMERKING 2 In steeds meer plaatsen vindt het carnavalsfeest vooral buiten plaats op een groot plein (eventueel overdekt) en in de straten van het centrum. Zo kent Helmond sinds 2018 het 'Mizunalleplein' waar alle protocollaire activiteiten plaatsvinden en daarmee als residentie fungeert

3.16

Motto

Slogan die het thema van dat jaar aangeeft, meestal in dialect omschreven. Het motto vormt ook vaak de leidraad voor de carnavalswagens in de optocht

3.17

Prinsenbal/prinsbekendmaking

Feestelijke avond (heel soms een middag) waarop de nieuwe Prins bekend wordt gemaakt en wordt gepresenteerd aan het publiek.

3.18

Proclamatie

Officiële aankondiging, voorgelezen door de Prins, waarin hij zijn ideeën in doorgaans 11 punten verkondigt. Meestal in dialect opgesteld en verkondigd direct na het aantreden van de Prins

3.19

Prinsenreceptie

Feestelijke bijeenkomst waar iedereen welkom is om de nieuwe prins te feliciteren. Bezoekers/gasten ontvangen meestal een onderscheiding van de Prins.

OPMERKING Bevriende verenigingen grijpen dit moment ook graag aan om een bezoek te brengen aan de Prins en zijn gevolg wat vaak leidt tot een gezellige drukte en een kakofonie van geluid door de aanwezigheid van meerdere (hof)kapellen.

3.20

Sleuteloverdracht

Ceremonieel moment waarop de burgemeester de sleutel van de gemeente overhandigt aan de Prins waarmee hij/zij de tijdelijke macht over de gemeente overdraagt. In de meeste plaatsen is dit moment de start van het carnavalsfeest

3.21

Optocht

Feestelijke stoet met praalwagens, loopgroepen en individuele deelnemers die vaak uitbundig verkleed de (lokale) politiek of actualiteiten op de hak nemen. Ook muziekgezelschappen nemen deel aan de carnavalsoptocht. Na afloop worden vaak prijzen uitgereikt aan o.a. de mooiste praalwagen en de leukste acts.

3.22

Serpentine

kleurrijk feestartikel dat bestaat uit een smalle ring van dun opgerold papier. De ring kan door deze te werpen, terwijl men het binnenste uiteinde vasthoudt, worden afgerold om een luchtige en vrolijke stemming te creëren.

Het gebruik van serpentine heeft vooral een decoratief doel tijdens feestelijkheden.

Serpentines zijn te koop in winkels voor feestbenodigdheden en worden veelal geleverd in pakketjes met meerdere rolletjes in verschillende kleuren.

OPMERKING 1 Tegenwoordig ook veel verkocht: spuitserpentine. Dat is een spuitbus waarmee men zeer lichte, serpentineachtige slierten kan spuiten. De slierten bestaan uit een polymeerschuim en zijn een weinig kleverig zodat ze aan de meeste oppervlakken blijven kleven, maar ze komen snel los en zouden gemakkelijk verwijderd moeten kunnen worden. In de praktijk blijkt dat verwijderen vaak lastig.

3.23

Confetti

Een feestversiering die het meest voorkomt in de vorm van over een menigte uit te strooien papiersnippers, maar het kan ook van zijde, plastic en folie vervaardigd zijn.

OPMERKING Oorspronkelijk waren *confetti* snoepjes, die in Italië bij bruiloften aan de gasten uitgedeeld werden (de letterlijke vertaling uit het Italiaans is dan ook 'suikerwaren'). Traditioneel ontving iedere gast op een bruiloft vijf *confetti*, deze stonden symbool voor gezondheid, welvaart, geluk, vruchtbaarheid en een lang leven.

3.24

Carnavalskraker/carnavalshit

Een speciaal voor de carnaval geschreven lied. Vaak eenvoudig mee te zingen. Om makkelijk mee te kunnen dansen wordt carnavalsmuziek vooral in de maatsoort 6/8 (hossen) en 3/4 (meedeinen) geschreven.

OPMERKING Niet te verwarren met après-skimuziek!

3.25

Zittingsavond/pronkzitting

Een georganiseerd revue-evenement tijdens de carnavalsperiode met zang en dans, maar met name gericht op humoristische bijdragen in het lokale dialect. Vaak worden deze cabaret-achtige bijdragen gevoerd vanuit een grote ton, waardoor deze personen ook wel *tonpraters* worden genoemd.

OPMERKING In Brabant is het Keiebijters Kletstoernooi het meest bekend en prestigieus, mede doordat Omroep Brabant hier verslag van doet.

3.26

Tonprater

Persoon (m/v) die in een op een podium geplaatste ton een bepaald typetje speelt en

daarbij grappen en woordspelingen maakt. Tonpraten is te omschrijven als amateur-cabaret, uitgevoerd in het plaatselijke dialect van de tonpratens. Het is alleen mogelijk om solo op te treden als tonpraat-act.

3.27

Carnavalsnaam

Tijdens carnaval hebben veel dorpen en steden een alternatieve naam. De traditie komt uit Noord-Brabant en is ook een gebruik geworden in sommige plaatsen in Limburg, Gelderland en elders in Nederland. Bekende carnavalsnamen zijn Oeteldonk (Den Bosch), Lampegat (Eindhoven), Kruikenstad (Tilburg), Kielegat (Breda), Krabbegat (Bergen op Zoom) en Keiebijtersstad (Helmond)

3.28

Carnavalsgroet

Alaaf is de meest gebruikte groet tijdens het Carnavalsfeest. Het bijbehorend handgebaar bestaat er uit de vingertoppen van de rechterhand naar de linkerslaap te brengen

3.29

Carnavalssymbool

De meeste carnavalsverenigingen hebben een attribuut dat dient als carnavalssymbool. Het komt terug in verschillende uitingen zoals op onderscheidingen en in logo's en wordt ook vaak bezongen in de plaatselijke carnavalsliedjes. In veel plaatsen is het carnavalssymbool tijdens de viering van het carnavalsfeest prominent zichtbaar en aanwezig. Voorbeelden zijn: een enorme 'dwèrsklippel' in de kerktoeren in Nuenen of 'de Kei' die bij de Keiebijters op carnavalszaterdag uit de grond wordt gehaald en op dinsdagavond om 23.11 uur weer de grond in gaat.

3.30

Carnavalsbodem leggen

Stevige maaltijd aan het begin van de carnavalsdagen. Bestaat doorgaans uit brood en gebakken eieren met spek. Gedurende de carnavalsdag dient deze 'bodem' te worden aangevuld, bij voorkeur met een 'vette hap' van de plaatselijke snackbar

3.31

Gerstenat

De carnavalsdrank bij uitstek: een vers getapt pilsje, bij voorkeur afkomstig van de Brabantse Brouwer Bavaria.

3.32

Polonaise

Traditionele 'dans' tijdens het carnavalsfeest. Deze is gebaseerd op een Poolse dans, de Polonez. Aanvankelijk betekende het 'langzame Poolse dans in driekwartsmaat', maar later werd het in Nederland en Vlaanderen gebruikt in de betekenis "dans waarbij men in een sliert achter elkaar host, met de handen op de schouders van de voorgaande persoon" (aldus Van Dale, 2005)

3.33

Protocol

Geheel van regels en afspraken van de vereniging/organisatie om het carnavalsfeest ordelijk te laten verlopen.

4 Officiële lezing van Het Feest

Over het ontstaan van carnaval lopen de meningen nogal uiteen. De oudste lezing gaat minstens vierduizend jaar teug in de geschiedenis, naar het nieuwjaarsfeest in Mesopotamië omstreeks 2600 voor onze jaartelling. "Er mocht niet gewerkt worden. De slavin was gelijk aan haar meesteres en de slaaf mocht naast zijn heer lopen. De aanleiding hiervoor was het Zagmoekfeest, waaraan tevens de tempelwijzing was gekoppeld. Een prachtig versierd pronkschip op wielen werd in processie naar het heiligdom van de Babylonische god Mardoek gevoerd." (bron: 2)

Vele eeuwen later schreef een Griekse historicus over een vijfdaags feest: "Op een pronkschip werd een man meegevoerd. Deze werd in koninklijke gewaden uitgedost, maar was in werkelijkheid een misdadiger. Hij mocht gedurende de festiviteiten, met alle geneugten van dien, de rol van koning vervullen. Op de laatste dag werden hem de koninklijke waardigheden afgenomen en werd hij terechtgesteld. De oergedachte erachter was een soort zuiveringsritueel. De godheid stierf aan het eind van het jaar opdat het volk met een schone lei kon beginnen.

Ongeveer duizend jaar voor Christus werden tussen de winterzonnwende (21 december) en het begin van de lente (21 maart) allerlei losbandige feesten gevierd. Een wagenschip met Bacchus maakte een tocht door de straten van het oude Athene. Het wagenschip werd omschreven als Carrus Navalis, waarin het woord 'carnaval' gemakkelijk te herkennen is. Vanaf het schip werden vijgen, noten en andere versnaperingen naar de toeschouwers gegooid. Zo probeerde men de boze geesten (uitgebeeld door gemaskerde mensen) mild te stemmen.

Ook bij de Romeinen kende men dit soort (decadente) feesten. Tijdens de zeven dagen van de Saturnalia (naar de zaaigod Saturnus) genoten de slaven grote vrijheden en was er sprake van rolwisselingen. De mensen droegen kostuums en maskers, slaven mochten hun meesters voor de gek houden en er werd een 'schijnkoning' gekozen die na de feestelijkheden werd terechtgesteld.

Toen in heel Europa vanaf de late oudheid het christendom opkwam, probeerde men al deze traditionele, "heidense" gewoonten in eerste instantie te onderdrukken. De bisschop Caesarius van Arles was een van de eerste christenen die zich er fel tegen verzette. Tijdens de Synode van Leptines (742) werd een index opgesteld van heidense gebruiken die voortaan taboe waren. missionaris Bonifatius was een sterk voorstander van afschaffen van de Romeinse nieuwjaarsfeesten.

Toen de Rooms-Katholieke Kerk gaandeweg niet goed in staat bleek om de traditionele lentefeesten te onderdrukken, werd tijdens het Concilie van Benevento (1091) besloten dat de feesten in plaats daarvan voortaan hun eigen plek zouden krijgen binnen de christelijke liturgie, waarbij Aswoensdag voortaan het begin was van de 40 dagen durende vastentijd. Dit laatste was namelijk ter herdenking van de 40 dagen die Jezus volgens het Nieuwe Testament in de woestijn vastte en tevens tot bezinning op de christelijke kernwaarden. Het carnaval ging hierdoor dus bij uitstek gelden als de laatste mogelijkheid om zich nog te buiten te gaan voordat de vastentijd – een periode waarin men zich juist beperkte tot het minimaal noodzakelijke – begon. In deze zelfde periode, en vermoedelijk mede doordat de kerk het nu had toegestaan, kwam de viering van carnaval echt tot wasdom, onder meer in de grote steden in Italië (Venetië, Rome, Milaan).

Het carnaval was voor alles een eefestijn. Op "vette dinsdag" voor de vasten werd al het vet dat er nog in huis was opgemaakt, voordat het zou gaan bederven. Het oorspronkelijke idee hierachter was dat alle weldadigheid de voorbode was van een goede oogst.

In de Middeleeuwen werden tussen de 12e en 16e eeuw 'Narrenfeesten' gevierd, enigszins vergelijkbaar met het carnaval. Een van de oudste schriftelijke vermeldingen van 'Fastnacht' bevindt zich in de Kroniek van Speyer uit 1612, waarin verteld wordt dat het in 1298 al werd gevierd.

In 1284 heeft paus Martinus IV de gelovigen aangeraden enige dagen vastenavond te houden en vrolijk te zijn. Hij kwam daarmee toen de kerk weer eens om geld verlegen zat en dacht dat deze 'blijde boodschap' wel bevorderlijk zou zijn voor de opbrengst van de collectes.

Een van zijn opvolgers, Martinus V (op 11 november 1417 tot paus gekozen), kreeg de bijnaam 'Papa Carnevale'. Niet omdat hij op de elfde van de elfde werd gekozen, maar omdat hij slechts enige dagen carnaval viere voor de strenge vastentijd wel erg weinig vond. Hij pleitte voor minstens enkele weken.

Verboden

"In de loop der eeuwen hebben zich in de katholieke kerk ontwikkelingen voorgedaan die niet ieders instemming kregen. Van vele zijden werden pogingen gedaan de kerk aan te passen aan de eisen van de tijd. Het verzet van Luther tegen de veelheid van feesten was hiervan een voorbeeld. Door al die nieuwe, van oorsprong heidense, feesten verloren de oude feesten (kerstmis, Pasen en Pinksteren) aan betekenis. De houding van Calvijn was nog negatiever. Arbeid werd hoog aangeslagen en een enigszins royale levensstijl werd al snel verspilling genoemd. Dus regende het snel verbodsbepalingen. Hoewel carnaval als vorm van bijgelovigheid van de Rooms-Katholieken werd gebrandmerkt, strijdig met Gods woord, bleef het volk het in de 17^e eeuw vieren. Er kwamen echter steeds meer verboden. In de periode tussen 1629 en 1789 was carnaval zelfs officieel verboden in 's-Hertogenbosch. Zo verwaterde het carnaval steeds meer. Soms stierf het zelfs volledig uit." (bron: 2)

Keerpunt

"Een belangrijk keerpunt in de geschiedenis van carnaval zien we in 1823. In de Duitse stad Keulen kwam een aantal plaatselijke notabelen bij elkaar om de carnaval te organiseren. Dat was na het vertrek van de Franse troepen uit het Rijnland (1814) al snel weer opgelaaid. De Fransen hadden de viering, ondanks een officieel verbod, kleinschalig gedoogd. De Pruisische troepen die hen opvolgden waren met dit feest nauwelijks vertrouwd en hadden er weinig waardering voor. De genoemde Keulse notabelen vreesden dan ook voor een definitief verbod als ze het niet strak in de hand zouden houden. Daarom richtten ze een 'Festordnendes Comité' op dat al in 1823 een majestueuze optocht wist te organiseren met op de pronkwagen 'Held Karneval'. De 'Held' had aan zijn zijde een Prinses en de 'Kölsche Bauer'. Samen vormden ze het fameuze 'Dreigestirn', de carnavalsdrie-eenheid.

De mentaliteit van de protestante Pruisen verdroeg zich slecht met de Rijnlandse. De Keulenaren verstonden de Pruisen, op het gebied van taal, weliswaar beter dan de Fransen maar in de omgang verstonden zij zich duidelijk beter met de Fransen. De parodie op 'das Militär' in de Rijnlandse carnaval is daar ongetwijfeld gedeeltelijk het gevolg van. Vanaf 1870 wordt niet meer van 'Held Karneval' gesproken maar alleen nog maar van 'Prins Karneval'." (Bron: 4)

Het carnaval in Limburg en het oostelijk deel van Noord-Brabant is voornamelijk gebaseerd op dit Rijnlandse carnaval.

Bourgondisch carnaval

Het Bourgondisch carnavalsfeest is de variant die in de meeste plaatsen in Noord-Brabant, Gelderland (Land van Maas en Waal, Bommelerwaard) en Katholiek Zeeuws-Vlaanderen en een aantal plaatsen op Zuid-Beveland traditioneel aanwezig is. Zij vindt haar oorsprong in de welvarende steden van het Hertogdom Brabant en Graafschap Vlaanderen ten tijde van de Bourgondische Nederlanden. De insteek van het Bourgondische carnaval was oorspronkelijk dat van een gekostumeerd eetfestijn waarbij men elkaar belachelijk maakte. Door de grote armoede die heerste in Brabant vanaf de bloeitijd van de Gouden Eeuw tot de Tweede Wereldoorlog wordt het traditionele feest gekenmerkt door (schijnbaar) eenvoudige kostuums; waarvan de beroemde blauwe boerenkiel met zakdoek wellicht het meest iconisch is.

5 Richtlijnen Prins Carnaval

5.1 Keuze van de Prins

Het uitverkiezen van de Prins kan op verschillende wijzen plaatsvinden: het kan het exclusieve voorrecht zijn van de vorst of voorzitter/president van de vereniging óf het gebeurt door een speciaal daarvoor ingesteld (klein) comité (Prins Keuze Commissie).

De keuze van de (nieuwe) Prins dient met veel geheimzinnigheid te zijn omgeven; het geheim mag pas onthuld worden tijdens de officiële bekendmaking/presentatie van de Prins.

Om het geliefde 'Prinsenraden' te voeden, kan een vereniging ervoor kiezen om in de weken voorafgaand aan de onthulling hints prijs te geven. Deze dienen dermate vaag en algemeen te zijn dat ze op meerdere personen van toepassing kunnen zijn.

5.1.1 Voorwaarden om Prins te kunnen worden

Dit punt is flexibel te beoordelen daar elke vereniging/plaats andere eisen kan stellen aan de aan te stellen Prins. Hij moet in elk geval enige ervaring hebben als carnavalsvierder. Andere eisen die verenigingen naar eigen inzicht kunnen stellen zijn:

- Geboren en/of woonachtig in de gemeente waar hij Prins van wordt
- Minimale leeftijd van ... jaar
- Van onbesproken gedrag
- Goede spreekvaardigheid hebben
- Goede contactuele eigenschappen bezitten

5.1.2 Naam van de Prins

Hierin heeft de organisatie verschillende opties:

- De prinsennaam is de eigen naam (of een verbastering daarvan) gevolgd door een volgnummer in Romeinse cijfers (bijvoorbeeld Prins John I)
- De prinsennaam bevat 'verwijzingen' naar bijvoorbeeld zijn werk of motto (bijvoorbeeld Prins Focus die in het dagelijks leven fotograaf is of Prins Katernius die een uitgeverij heeft)
- De vereniging gebruikt elk jaar dezelfde naam gevolgd door het 'volgnummer' (zoals bij de Keiebijters in 2020 Prins Briek XLVII).

5.1.3 Gevolg van de Prins

In de reglementen van de vereniging/organisatie dient duidelijk te zijn beschreven wie tot het gevolg van de Prins behoort (en eventueel door wie deze persoon/personen wordt/worden gekozen en/of aangesteld).

Gangbaar voor het directe gevolg zijn de volgende personen:

- Adjudant
- Hofdame/page

Tot het gezelschap om de Prins en zijn gevolg kunnen ook behoren:

- Ceremoniemeester (zie hoofdstuk 3.7.1)
- Grootvorst (zie hoofdstuk 3.7.2)
- Raad van 11
- Prinsengarde
- Vurloper
- Veldwachter
- Nar

5.2 Bekendmaking van de Prins

De nieuwe prins kan bekend worden gemaakt vanaf 11 november voorafgaand aan het carnavalsfeest. De bekendmaking dient gepaard te gaan met de nodige feestelijkheden waarbij diverse optredens van kapellen en dansmariekes gewenst zijn.

5.3 Activiteiten van de Prins

5.3.1 Sleutel ontvangen

Tijdens de opening van het carnavalsfeest dient de burgemeester van de gemeente de sleutel van de stad (of het dorp) over te dragen aan de Prins waarmee hij officieel 'heerser over de gemeente' wordt.

5.3.2 Openen carnavalsfeest

De sleuteloverdracht vormt de officiële start van het carnavalsfeest. Dit kan gepaard gaan met het onthullen (ontsteken, opgraven, ophangen) van het plaatselijke carnavalssymbool.

5.3.3 Ziekenbezoek

Om de maatschappelijke betrokkenheid te benadrukken, dient de Prins met zijn gevolg bezoeken af te leggen aan hen die zelf niet aanwezig kunnen zijn bij de festiviteiten zoals daar zijn zieken, bejaarden etc.

5.3.4 Optocht aanschouwen

De Prins is nadrukkelijk aanwezig in de carnavalsoptocht; ofwel op de voorste praalwagen die als eerste op het eindpunt arriveert en waar de optocht vervolgens aan voorbij trekt, ofwel op de laatste praalwagen zodat hij de gehele optocht voorbij ziet trekken alvorens zijn praalwagen achteraan sluit.

5.3.5 Voorop gaan in het feest

Tijdens alle feesten dient de Prins voorop te gaan in het feestgedruis door bijvoorbeeld de polonaise te starten.

5.3.6 Aanwezig bij alle protocollaire activiteiten

Zonder Prins kunnen geen protocollaire activiteiten plaatsvinden. De (opper)ceremoniemeester dient zorg te dragen voor de (tijdige) aanwezigheid van de Prins.

5.3.7 Afsluiten van het carnavalsfeest

Bij de afsluiting van het carnavalsfeest dient de Prins de sleutel terug te geven aan de burgemeester en wordt hij bovendien ontdaan van de versierselen die hem Prins maken (steek, scepter). Dit is ook het moment dat het plaatselijke carnavalssymbool weer verdwijnt (in Eindhoven wordt het 'lempke gedooft', in Helmond gaat 'de Kei in de grond' en in Nuenen wordt de 'dwèrsklippel' verbrand).

6 Tijdstip van het Carnavalsfeest

Op 11 november (de elfde van de elfde), om precies 11:11 uur, begint het *carnavalsseizoen*. De reden dat specifiek is gekozen voor deze datum en dit tijdstip is dat het getal 11 van oudsher als het getal van dwazen en gekken wordt beschouwd. 11 november is bovendien exact 40 dagen voor 21 december, de kortste dag. Het is daarmee het begin van de donkere periode voor Kerstmis.

Het echte carnavalsfeest start elk jaar op een andere datum. De carnavalsdatum vindt zijn huidige oorsprong in de kerkelijke kalender, die gerekend wordt vanuit Eerste Paasdag. Paaszondag is, volgens het Concilie van Nicea van 325 na Christus, de eerste zondag na de eerste volle maan na het begin van de lente (21 maart). De vastentijd begint 40 dagen voor Eerste Paasdag, waarbij zondagen niet meetellen. De eerste carnavalsdag valt dan zeven weken voor Eerste Paasdag. Carnaval begint officieel op zondag.

Pasen kan op zijn vroegst op 22 maart vallen en op zijn laatst op 25 april. Als gevolg daarvan is de vroegst mogelijke datum voor carnaval 1 februari, en de laatst mogelijke datum 9 maart.

Inmiddels is het toegestaan (en in verschillende Noord-Brabantse steden en dorpen al een gebruik) om carnaval op carnavalsvrijdag te openen. Daarmee duurt het carnavalsfeest maximaal vijf dagen.

Op Aswoensdag wordt carnaval afgesloten, maar de tradities verschillen per regio.

7 Activiteiten tijdens carnaval

Het programma van het Carnavalsfeest kan per locatie verschillen. Een aantal activiteiten mag echter niet ontbreken en moeten zijn opgenomen in het programma.

7.1 Schoolcarnaval

Om de continuïteit van het Carnavalsfeest te borgen, moet op elke basisschool op carnavalsvrijdag gefeest worden. Invulling van het carnavalsprogramma mag door de schoolleiding worden bepaald. De volgende onderdelen worden hier bij voorkeur in opgenomen: polonaise lopen, (school)prins installeren en prijsuitreiking voor best verklede kinderen.

7.2 Lerarenbal

Carnavalsfeest voor leraren en docenten. Wordt gevierd op vrijdagmiddag en -avond, aansluitend aan het schoolcarnaval. Dit feest dient plaats te vinden in het centrum van de gemeente en is (bij voorkeur) gratis toegankelijk. Carnavalskleding is verplicht.

7.3 Sleuteloverdracht / protocollaire opening

Ceremonieel moment waarop de burgemeester de sleutel van de gemeente overhandigt aan de Prins waarmee hij/zij de tijdelijke macht over de gemeente overdraagt. In de meeste plaatsen is dit moment de start van het carnavalsfeest. Dit kan gepaard gaan met het onthullen (ontsteken, opgraven, ophangen) van het plaatselijke carnavalsymbool (hoofdstuk 3.28)

7.4 Optocht

Feestelijke stoet met praalwagens, loopgroepen en individuele deelnemers die vaak uitbundig verkleed de (lokale) politiek of actualiteiten op de hak nemen. Ook muziekgezelschappen nemen deel aan de carnavalsoptocht. Na afloop worden vaak prijzen uitgereikt aan o.a. de mooiste praalwagen en de leukste acts.

De praalwagen van de Prins is de eerste óf de laatste wagen in de optocht.

Het meerijden van zgn. 'zuipketen op wielen' dient zoveel mogelijk te worden voorkomen i.v.m. de enorme decibellen die deze wagens met zich meebrengen.

7.5 Carnavalsmis

Gezien de katholieke achtergrond van het carnavalsfeest, mag een kerkdienst niet ontbreken in het carnavalsprogramma. De prins dient hier, naast de pastoor, een prominente rol te vervullen als voorganger.

De carnavalsmis is vrolijk doch serieus van karakter.

7.6 Carnavalsbal

Bij voorkeur wordt elke carnavalsavond een zgn. carnavalsbal gehouden: een feestavond in de residentie (zie 3.15) waarbij carnavalsmuziek de boventoon voert. Deze dient voornamelijk live ten gehore te worden gebracht door carnavalskapellen, dweilorkesten en/of andere (blaas)muziekgezelschappen (zie 3.8 en 3.24).

Tijdens het carnavalsbal wordt gehost en worden polonaises gelopen.

7.7 Kindercarnaval / Tienercarnaval

Om de traditie voort te kunnen zetten, dient men van jongs af aan kennis te kunnen maken met carnaval. Daarom dient de carnavalsvereniging minimaal één middag of avond activiteiten te organiseren voor kinderen en/of tieners. Tijdens dit festijn dient de muziekkeuze te worden afgestemd op de aanwezige doelgroep edoch mag de traditionele carnavalsmuziek (zoals beschreven in 3.24) niet ontbreken.

7.8 Dweilmiddag

Tijdens een zgn. dweilmiddag worden diverse horeca-etablisementen in het centrum van de gemeente bezocht. Deze etablisementen dienen zich op loopafstand van elkaar te bevinden. In elk etablisement wordt gezamenlijk wat gedronken en is er (eventueel) een optreden van de meetrekkende kapel.

7.9 Kapellenfestival

In het programma moet voldoende ruimte zijn voor kapellen (joekskapel, dweilorkest, hofkapel etc.) om hun carnavalsmuziek live ten gehore te brengen. Dit kan goed worden ingepast tijdens een zgn. kapellenfestival waar de verschillende kapellen elkaar afwisselen op het podium.

De kapellen musiceren voor hun plezier, niet om gejureerd te worden. Tijdens de carnavalsdagen hoeven derhalve geen prijzen te worden uitgereikt voor de 'beste kapel'. Immers: de carnavalsdagen vormen een ware uitputtingsslag voor de muzikanten dus elk optreden moet sowieso met veel waardering worden ontvangen.

7.10 Pronkzitting/kletsavond

Dit revue-evenement mag ook plaatsvinden in de weken voorafgaand aan de carnaval. De avonden dienen te zijn gevuld met zang en dans, maar moet met name gericht zijn op humoristische bijdragen in het lokale dialect. Vaak worden deze cabaret-achtige bijdragen gevoerd vanuit een grote ton, waardoor deze personen ook wel tonpraters (zie 3.26) worden genoemd.

7.11 Protocollaire sluiting

De protocollaire sluiting dient als afsluiting van het carnavalsfeest en vindt plaats op carnavalsdinsdag tussen 23.11 uur ('elf over elf') en middernacht. Tijdens deze sluiting is een aantal plichtplegingen verplicht:

- De sleutel (en daarmee de macht over de gemeente) wordt weer overgedragen aan de burgemeester;
- De prins levert zijn 'tekenen van waardigheid' in (steek, scepter, cape) waarmee hij afstand doet van zijn functie
- Het carnavalssymbool (3.29) wordt opgeborgen, gedooft, begraven of verbrand ten teken dat carnaval ten einde is.

Optioneel: Haringhappen

Hoewel het officiële carnavalsfeest op dinsdagavond wordt afgesloten, dient er op (as)woensdag nog haring te worden gegeten. In de katholieke traditie is aswoensdag het begin van de vastentijd. Het is een periode van soberheid, waarin geen vlees wordt gegeten. Het haringhappen is overgebleven uit deze traditie; carnavalsvierders blikken nog even terug op het feest van de afgelopen dagen onder het genot van haring. Hierbij wordt een haring "gedoopt" in fijngesneden uienstukjes en vastgehouden aan de staart. Vervolgens eet men de haring op, te beginnen aan de kant waar de haringkop gezeten heeft. De vaak geopperde gedachte dat het hier, zo men dan denkt, zou gaan om het consumeren van een rauwe haring is onjuist.

8 Kledingvoorschriften

8.1 Kledingvoorschriften Prins Carnaval

8.1.1 Algemeen

De Prins dient altijd onberispelijk en verzorgd gekleed te gaan. Hierbij staat het elke vereniging vrij om eigen aanvullende kledingvoorschriften te stellen. Er zijn twee hoofdstromingen in de kledingkeuze:

- Traditioneel in kleding van de vereniging
- Modern; uitbundig en vernieuwend (elk jaar wisselend)

In deze norm worden enkel richtlijnen beschreven voor de traditionele kleding. Daarmee vervalt de eis 'onberispelijk en verzorgd' nadrukkelijk NIET voor de modern geklede Prins.

8.1.2 Onderkleding

Ook in de traditionele prinsenkleding zijn twee stromingen te onderscheiden. Ze worden hieronder beschreven.

8.1.2.1 Smoking

Het bestaat uit een zwarte broek met aan de zijkant een satijnen of fluwelen zwarte band komt en een zwart jasje met een sjaalkraag of een gepunte revers, een wit smokingoverhemd (en wel een dress shirt). Optioneel kan men, om de sluiting van de broek te bedekken een kommerband, cumberband of cummerbund dragen. Dit is een sjerp die geplooid om het middel wordt gedragen en van hetzelfde materiaal is gemaakt als het strikje en de revers. Om de hals hoort een zwarte vlinderdas gedragen te worden, bij voorkeur een zelf gestrikte van zijde.

Het dragen van een rokkostuum (of jacquet) is ook toegestaan. Het rokkostuum bestaat uit een jas die twee scherpe punten en lange panden bezit, een gesteven hemd met opstaande boord, een wit vest, een witte vlinderdas en een zwarte broek met enkele of dubbele bies aan de zijkant.

8.1.2.2 Bourgondisch kostuum

Het zgn. Bourgondisch kostuum bestaat uit een pofbroek, jas/vest met pofmouwen en een cape met opstaande kraag (eventueel vast aan het vest). Het geheel is uitgevoerd in fluweel en/of satijn, afgewerkt met sierband en borduursels in zilver of goud.

8.1.3 Bovenkleding

8.1.3.1 Cape

De Prins draagt een cape die zijn schouders bedekt. De cape is vervaardigd uit fluweel of brokaat en afgewerkt met sierband in goud of zilver. Optioneel is een bontrand, opstaande kraag en versiering in de vorm van strass steentjes.

8.1.3.2 Steek

Het hoofdeksel voor de Prins (zowel traditioneel als modern) is de zgn. steek. Deze is uitgevoerd in fluweel, brokaat en/of satijn en rijk versierd met sierband en borduursels in goud en zilver.

Aan de voor- en achterzijde van de steek dient een kwastje (goud- of zilverkleurig) te hangen.

In een van de openingen aan de zijkant van de steek is ruimte om één of meerdere fazantveren en/of (struisvogel)pluimen te steken.

8.1.3.3 Schoenen

De Prins draagt nette zwarte schoenen. Onder een smoking of rokkostuum dienen zwarte lakschoenen te worden gedragen.

8.1.3.4 Handschoenen

De Prins draagt witte handschoenen gedurende de tijd dat hij (volgens het protocol) in functie is.

8.1.4 Overig

8.1.4.1 Ambtsketen

Om de nek van de Prins hangt zijn ambtsketen, ten teken van zijn hoogwaardige functie. Dit is niet de officiële ambtsketen van de burgemeester maar de keten van de carnavalsvereniging. Hiervan is slechts één exemplaar die telkens wordt doorgegeven aan de nieuwe Prins.

8.1.4.2 Scepter

De Prins heeft de scepter (zie 3.13) van de vereniging te allen tijde bij zich. Deze kan voorzien zijn van een polsband of -ketting zodat de scepter ook aan de pols kan worden gehangen.

8.1.4.3 Das

Het dragen van de verenigingsdas (zie 3.12) is optioneel.

8.2 Kledingvoorschriften Geüniformeerden

8.2.1 Algemeen

Voor alle geüniformeerden geldt dat ook zij onberispelijk en verzorgd gekleed moeten zijn.

8.2.2 Kostuum

Elke geüniformeerde dient gekleed te zijn in smoking (zie 8.1.2.1) waarbij ook de steek, nette zwarte schoenen en witte handschoenen niet mogen ontbreken. Het dragen van een (fluwelen) cape is optioneel. Deze cape wordt gedragen bij officiële gelegenheden. Indien de cape niet meer nodig is, dient deze veilig te worden opgeborgen voor de leden van de Prinsengarde (zie 3.5)

8.2.3 Onderscheidingen

De geüniformeerden dragen om hun nek de onderscheidingen die dat jaar zijn uitgereikt. Daarbij dient de 'huisorde' (onderscheiding van de Prins) altijd zichtbaar te zijn.

8.2.4 Das

Het dragen van de verenigingsdas (zie 3.12) is optioneel.

8.3 Kledingvoorschriften Carnavalsvierders

Tijdens het carnavalsfeest geldt één eis: alle carnavalsvierders dienen zich te verkleeden. Dagelijkse kleding dragen is niet toegestaan.

In sommige carnavalssteden of -dorpen gelden vrij strikte kledingvoorschriften, al is die eis tegenwoordig aan het vervagen. Het is raadzaam om, wanneer men een carnavalsfeest in zo'n stad of dorp bezoekt, zich vooraf goed te (laten) informeren over de kledingvoorschriften. Zo dient men zich in Oeteldonk te kleden in een boerkiel of boerenjas die rijkelijk versierd is met diverse emblemen, rood-wit-geel lint en andere accessoires. In het Krabbegat (Bergen op Zoom) draagt men oude kleding i.c.m. vitrage, gordijnen en een rode zakdoek.

Op de meeste plaatsen gelden geen strikte kledingvoorschriften en kan men verkleed gaan naar eigen voorkeur. Het is verstandig om wel de carnavalsdas van de plaats te dragen.

9 Bepalingsmethoden authenticiteit Prins Carnaval

9.1 Waarborgen

Aangezien er per gemeente (of vereniging) maar één Prins is, moeten er waarborgen zijn teneinde vast te stellen dat we niet met imitaties worden opgescheept. Daartoe dient de onderstaande toetsingsmethode op niet-authenticiteit:

- a) Prins carnaval is niet conform de voorschriften gekleed;
- b) Prins carnaval beschikt niet over de zo belangrijke waardigheid;
- c) Prins carnaval heeft gedronken en spreekt met dubbele tong;
- d) Prins carnaval is onvoldoende bekend met de plaatselijk gebruiken, rituelen en protocollen

9.2 Voorschriften bij de confrontatie met niet-authentieke personen

Indien confrontatie optreedt met niet-authentieke personen moet Prins carnaval er te allen tijde voor zorgdragen de nodige waardigheid te behouden. Indien aan een groot aantal punten volgens 9.1 is voldaan, is een korte verwijzing naar de eigen authenticiteit voldoende om de critici te overtuigen en moet zo min mogelijk aandacht worden geschonken aan de bedrieger. Afhankelijk van de mate van deplorabele staat van de niet-authentieke Prins carnaval kan nog worden overwogen deze aan te duiden als een Hulp-prins. De nodige voorzichtigheid hierbij is geboden. Indien nodig kan een toets met betrekking tot de kennis van de eisen uit deze norm uitkomst bieden.

Wanneer dit alles nog geen duidelijkheid verschaft, zal Prins carnaval moeten bewijzen dat hij de enige echte is en wordt een bedrieger noodzakelijkerwijs ontmaskerd. Daarbij is alles geoorloofd, mits uitsluitend gebruik wordt gemaakt van de bij de uitrusting van Prins carnaval behorende attributen. Zo is het gebruik van de scepter toegelaten om als slagwapen te functioneren. Aangereikte voorwerpen mogen niet worden gebruikt.

10 Richtlijnen voor de viering door individuen

10.1 Actieve carnavalsvierders

Onder de actieve carnavalsvierders wordt verstaan: zij die een actieve bijdrage leveren aan het feest. Dat kan zijn door bijvoorbeeld het organiseren van het feest, een muzikale bijdrage leveren in de vorm van een carnavalskapel of deelnemen aan de carnavalsoptocht. Zij dienen goed op de hoogte te zijn van de plaatselijke protocollen en gebruiken teneinde een constructieve bijdrage te kunnen leveren aan de verhoging van de feestvreugde.

10.2 Passieve carnavalsvierders

Onder passieve carnavalsvierders wordt verstaan: zij die slechts als bezoeker deelnemen aan het feest. Voor hen gelden de volgende richtlijnen:

- Men is op de hoogte van de belangrijkste plaatselijke protocollen en gebruiken rondom de viering van carnaval
- Men gaat gekleed in carnavalskleding
- Men neemt actief deel aan het feestgedruis door te dansen (hossen, polonaise, meedeinen)
- Men neemt zichzelf niet al te serieus

11 Kwaliteitsborging en classificatie Prins Carnaval

11.1 Kwaliteitsborging

De Prins carnaval dient aan de volgende kwaliteitseisen te voldoen:

11.1.1 Gezondheid

De Prins dient over een goede gezondheid te beschikken bij de aanvang van zijn ambtsperiode. Zijn gezondheid wordt getoetst door de Hofarts die in het dagelijks leven ook werkzaam is als (huis)arts.

11.1.2 Zwaaiqualiteiten

De Prins dient te beschikken over de juiste zwaaiqualiteiten om te allen tijde de carnavalsvierders toe te wuiven. Zwaaien doet men door de hand meerdere keren van links naar rechts en terug te bewegen. Bij een begroeting wordt maar één hand gebruikt; twee handen worden enkel gebruikt als men iemands aandacht wil trekken.

11.1.3 Ritmegevoel

De Prins moet in staat zijn om ritmisch op de maat van de (carnavals)muziek te bewegen en/of te klappen. Ritmegevoel, 'gevoel voor ritme' of maatgevoel is de vaardigheid om regelmaat of de puls in de muziek te kunnen horen en daar op te kunnen meespelen, meeklappen of meebewegen. Het wordt ook wel 'maatgevoel' genoemd: het vermogen om de maat of beat van de muziek te horen. Indien de Prins niet over voldoende ritmegevoel beschikt, dient hij dit te trainen. Dat kan op verschillende manieren, een voorbeeld van een training is te zien in deze [video](#).

11.1.4 Welbespraaktheid

De Prins dient voldoende in staat te zijn om te spreken in het openbaar, bij voorkeur ook in het plaatselijke dialect.

11.1.5 Humor/zelfspot

De Prins moet beschikken over een gezonde dosis humor en zelfspot. Carnaval is een feest waarbij humor en spot een prominente plek innemen. De Prins is hierbij met regelmaat het middelpunt van spot.

11.2 Classificatie

Voor het optreden van Prins carnaval en zijn gevolg die voldoen aan de eisen van deze norm geldt voorts de onderstaande classificatie.

Klasse 1

- a) Prins en gevolg hebben kennis van de inhoud van BRN 11-11.
- b) Prins en gevolg zijn altijd gekleed volgens de eisen zoals beschreven in 8.1 en 8.2
- c) Prins en gevolg groeten te allen tijde met de carnavalsgroet 'Alaaf' en bijbehorend handgebaar
- d) Prins en gevolg spreken in het plaatselijke dialect
- e) Prins en gevolg gaan voorop in het feestgedruis
- f) Prins carnaval beschikt over de juiste leeftijds- en waardigheidskenmerken, beschreven in 5.1.1

Klasse 2

Prins en gevolg voldoen aan 1a en ten minste vier van de criteria 1b t.m. 1f, met dien verstande dat indien aan 1d wordt voldaan tevens moet zijn voldaan aan 1c.

Klasse 3

Prins en gevolg voldoen aan 1a en ten minste drie van de criteria 1b t.m. 1f, met dien verstande dat indien aan 1d wordt voldaan tevens moet zijn voldaan aan 1c.

Klasse 4

Prins en gevolg voldoen aan 1a en ten minste twee van de criteria 1b t.m. 1f, met dien verstande dat indien aan 1d wordt voldaan tevens moet zijn voldaan aan 1c.

Klasse 5

Prins en gevolg voldoen uitsluitend aan 1a